

ΚΡΙΣΗ και ΤΡΑΠΕΖΕΣ

23/5/2018

Καθηγητής Γκ. Χαρδούβελης

*Πανεπιστήμιο Πειραιώς
Τμήμα Χρηματοοικονομικής*

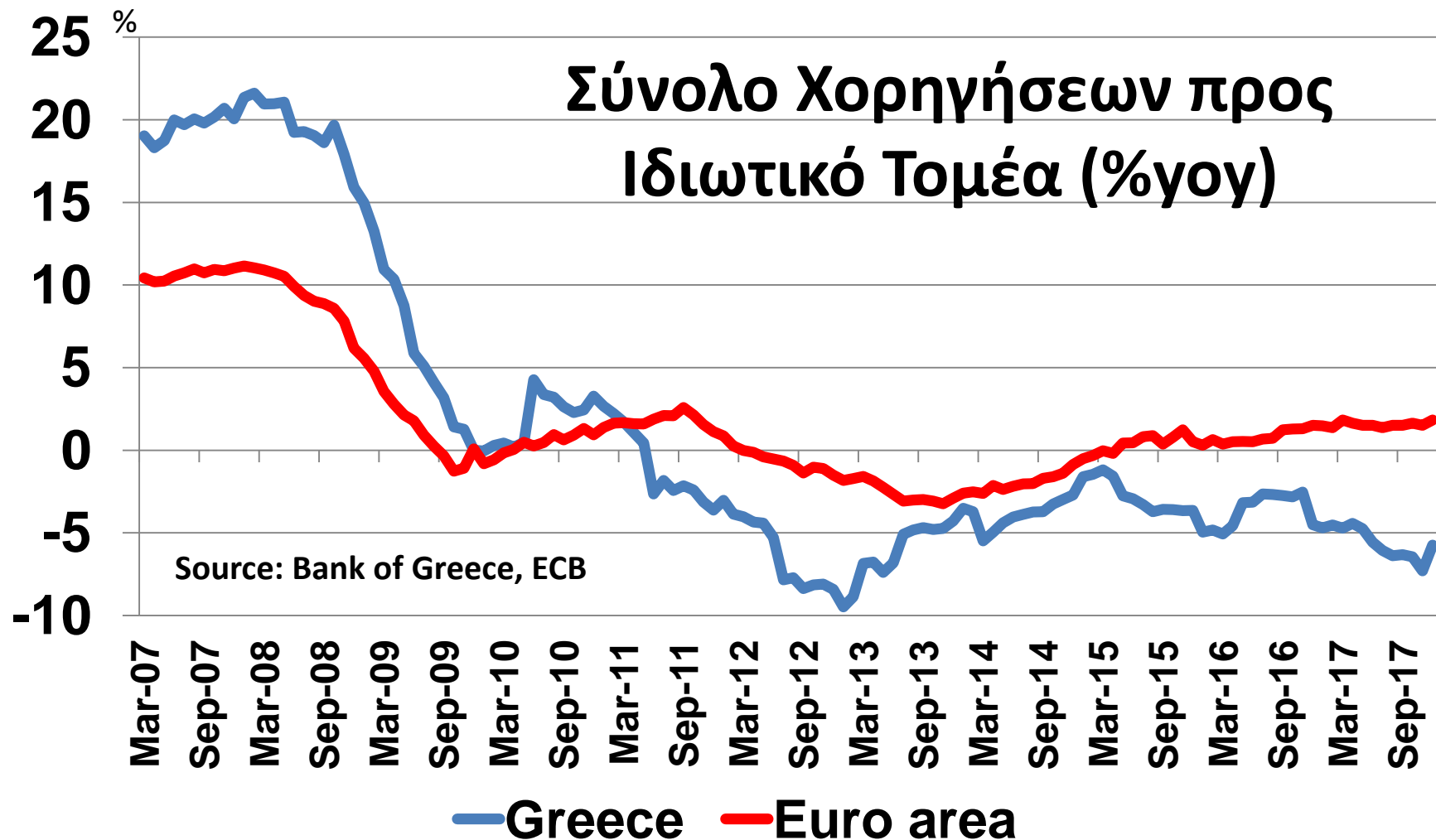
ΟΙ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ: ΚΟΣΤΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΟΜΟΛΟΓΩΝ

itraxx 5-yr CDS spreads of senior European financials

□ Ο κίνδυνος του τραπεζικού τομέα άρχισε να μειώνεται δραματικά μετά την ανακοίνωση του Mario Draghi ότι «θα κάνει ό,τι μπορεί» - whatever it takes, αλλά παραμένει υψηλότερος από το 2007

Η κρίση στις τράπεζες σημαίνει πιστωτική ασφυξία στην οικονομία

Το τριπλό τραπεζικό πρόβλημα στην Ελλάδα

❖ Παθητικό:

1. Κεφαλαιακή επάρκεια διαρκώς υπό πίεση
2. Καταθέσεις & συνεπαγόμενη εξάρτηση από το Ευρωσύστημα

❖ Ενεργητικό:

3. Μη εξυπηρετούμενα Δάνεια ιδιωτικού τομέα, νωρίτερα PSI → ελληνική τραπεζική κρίση

❖ Αλληλο-εξαρτώμενα τα τρία προβλήματα

DTA & ΕΠΟΠΤΙΚΑ Κεφάλαια - Ιούνιος 2017

□ ΕΠΟΠΤΙΚΑ κεφάλαια στο 17% αλλά τα 2/3 είναι DTC

	Piraeus	NBG	Eurobank	Alpha	Total
1. Assets (€mn)	73.918	69.873	64.105	62.710	270,516
2. RWAs (€ mn)	52.248	39.014	38.990	49.162	179,925
3. RWAs / Assets	70.7%	55,8%	60,8%	78,4%	66.5%
4. Equity (€ mn)	7.580	6.762	5.928	9.173	29,443
5. Tangible Equity (€ mn)	7.464	6.600	5.753	9.024	28,841
6. DTA (€ mn)	5.329	4.917	4.897	4.479	19,622
7. DTA/Equity	70,3%	72,7%	71,2%	48,8%	66.6%
8. CET1 (€ mn)	8.829	6.451	6.772	8.800	30,852
9. CET1/RWAs	16,9%	16,5%	17,4%	17,9%	17.1%
10. CET1 w/o CoCos & Prefs (€ mn)	6.789	6.451	5.822	8.800	27,862
11.[CET1 w/o CoCos & Prefs] / RWAs	13,0%	16,5%	14,9%	17,9%	15.5%

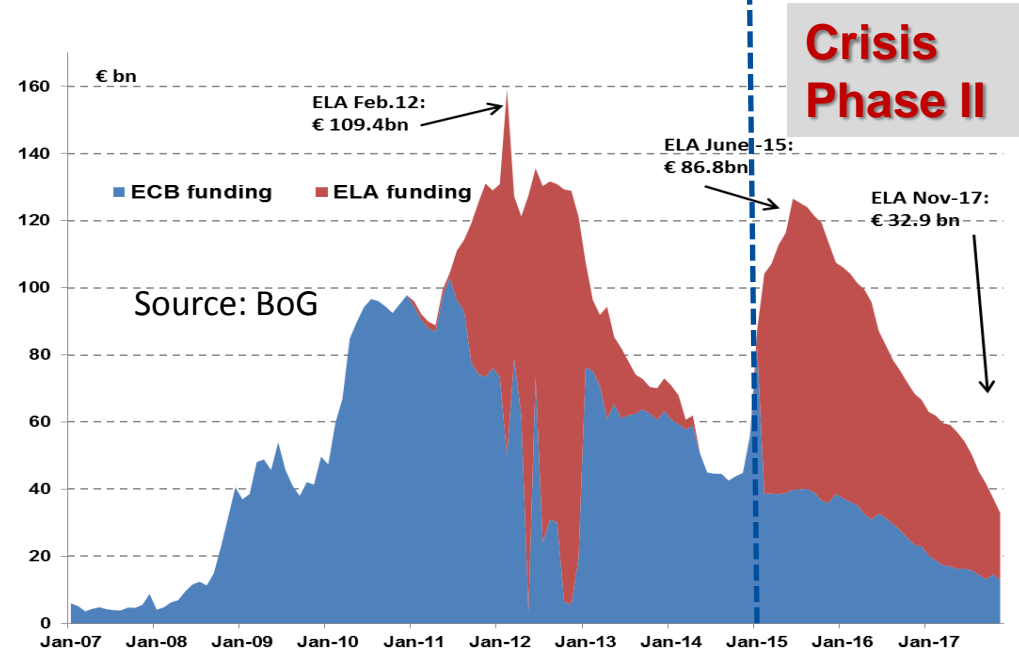
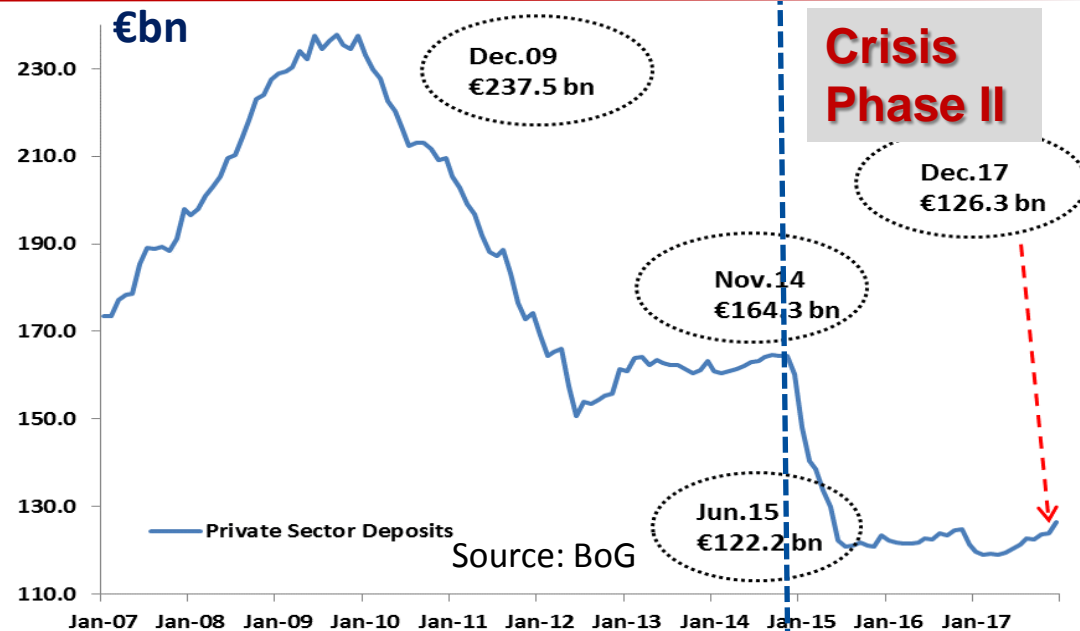
Notes: Tangible Equity \equiv Shareholders' Equity – Goodwill – Intangible Assets.

Piraeus owns CoCos of €2.040 mn.

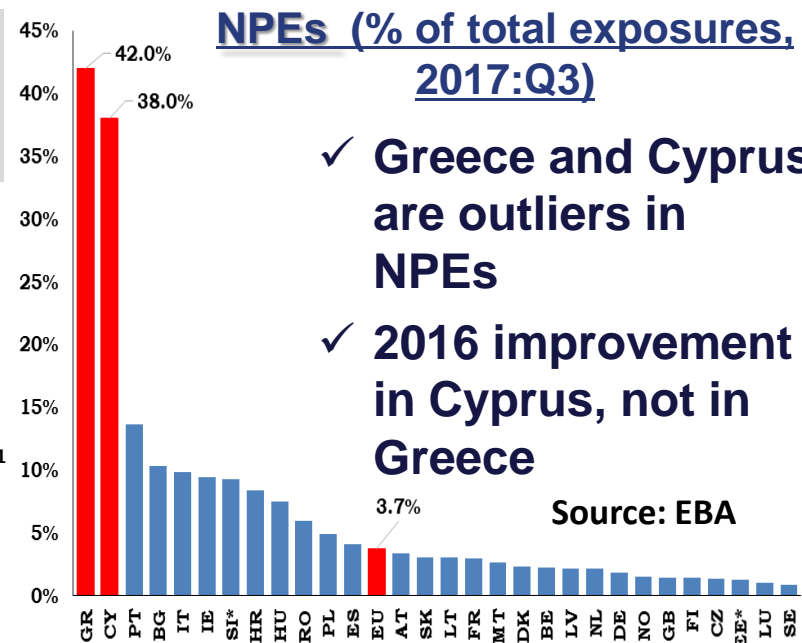
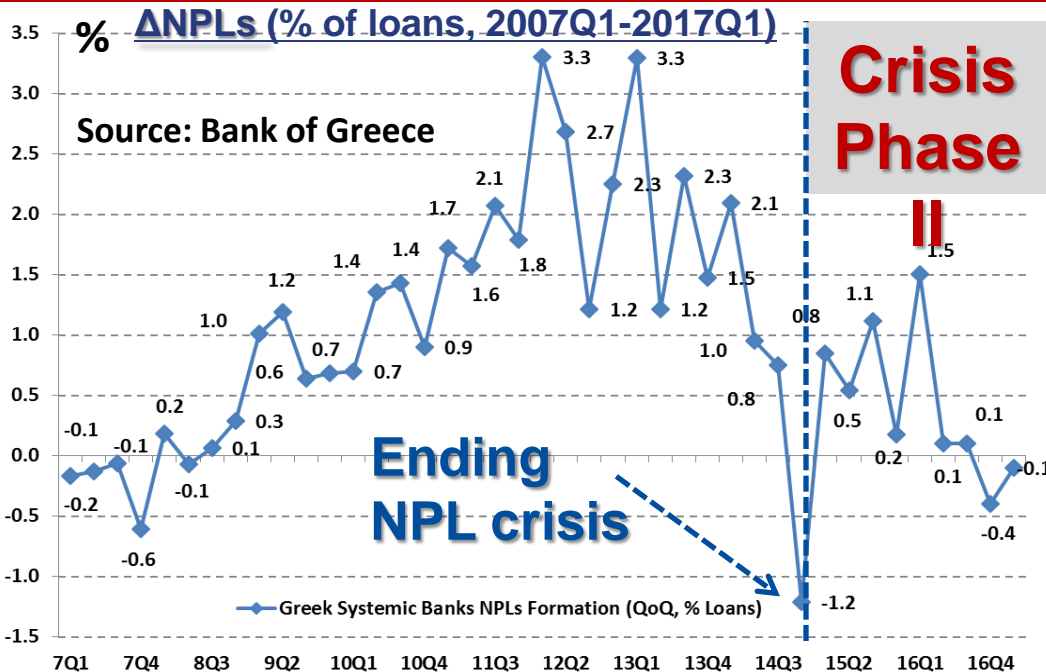
Source : Author's calculations

Δύο κύματα απόσυρσης καταθέσεων

- During the international crisis deposits were rising
- Two waves of cash withdrawals since 2010
- The second comes with phase II of the Greek crisis
- Dependency on the Eurosystem climaxed in 2011-12 and again in 2015

Στο ενεργητικό τα NPLs τεράστια, ξεκίνησαν πάλι να μειώνονται

- ✓ Greece and Cyprus are outliers in NPEs
- ✓ 2016 improvement in Cyprus, not in Greece

- ❑ The NPL improvement of late 2014 was reversed due to Phase-II of the crisis
- ❑ Greek banking sector NPEs the highest in Europe, followed by Cyprus.
- ❑ Target volume reduction by 38% by end of 2019
- ❑ Unless economy picks up and NPL problem is gradually resolved, banks
 - Would stay zombies, unable to provide new credit to healthy companies
 - May need additional capital infusion, with no foreigners willing to come in this time

NPLs και Texas Ratio - Ιούλιος 2017

Group level , 6/2017	Piraeus	NBG	Eurobank	Alpha	Total
1. Total Loans (€mn)	62.000	43.750	50.200	59.100	215.050
2. Non-Performing Exposures (€mn)	34.900	19.700	22.100	31.700	108.400
3. NPE ratio	52,3%	45,0%	44,1%	53,7%	50,4%
4. Non-Performing Loans (€mn)	23.000	14.800	17.300	22.200	77.300
5. NPL ratio	37,1%	34,0%	34,6%	37,6%	36,0%
6. Provisions (€mn)	7.564	10.968	11.304	12.322	42.158
7. Regulatory Capital CET1 (€ mn)	8.829	6.451	6.772	8.800	30.852
8. Texas Ratio 1 = 4/(6+7)	1,40	0,85	0,96	1,05	1,06
9. Tangible Equity	7.464	6.600	5.753	9.024	28.841
10. Texas Ratio 2 = 4/(6+9)	1,53	0,84	1,01	1,04	1,09

Notes:

1. In the worst possible scenario, **when all NPL value is lost**, two of the four systemic banks survive (they have a **Texas Ratio less than unity**), a third barely survives and a fourth one needs capital. Yet, if all NPE value is lost, no bank survives.
2. About **2/3 of regulatory capital is DTA**. **Without it, no bank survives even today.**
3. In January 2018, new IFRS-9 rules impose additional capital needs over the following five years, perhaps more than €4-6 bn.
4. New Stress Tests is 2018 before the end of the Program will add more capital needs

Source: Author calculations based on banks' published statistics

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ στην ΚΡΙΣΗ

— Euro Stoxx Banks Index — Euro Stoxx ex Banks Index — Greek Banks Index — S&P 500 Banks Index

□ Feb 2018: **European financial stocks** at **80%** of Sept 2004 vs
US financial stocks at **147%** of Sept 2004

□ Yet European non-financials at 280% in Feb 2018

□ Greek banks at zero at the end of 2011

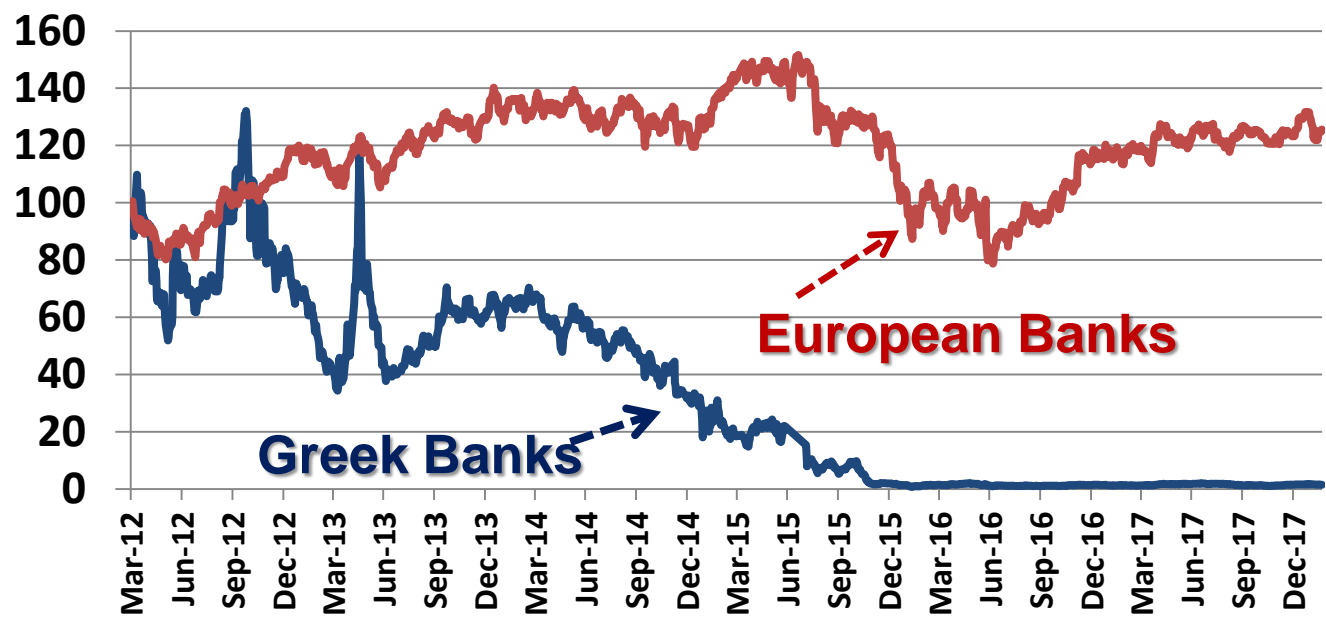
Τιμές μετοχών ξανά στο μηδέν το Νοέμβριο του 2015

BANK INDICES = 100 at 30/3/2012

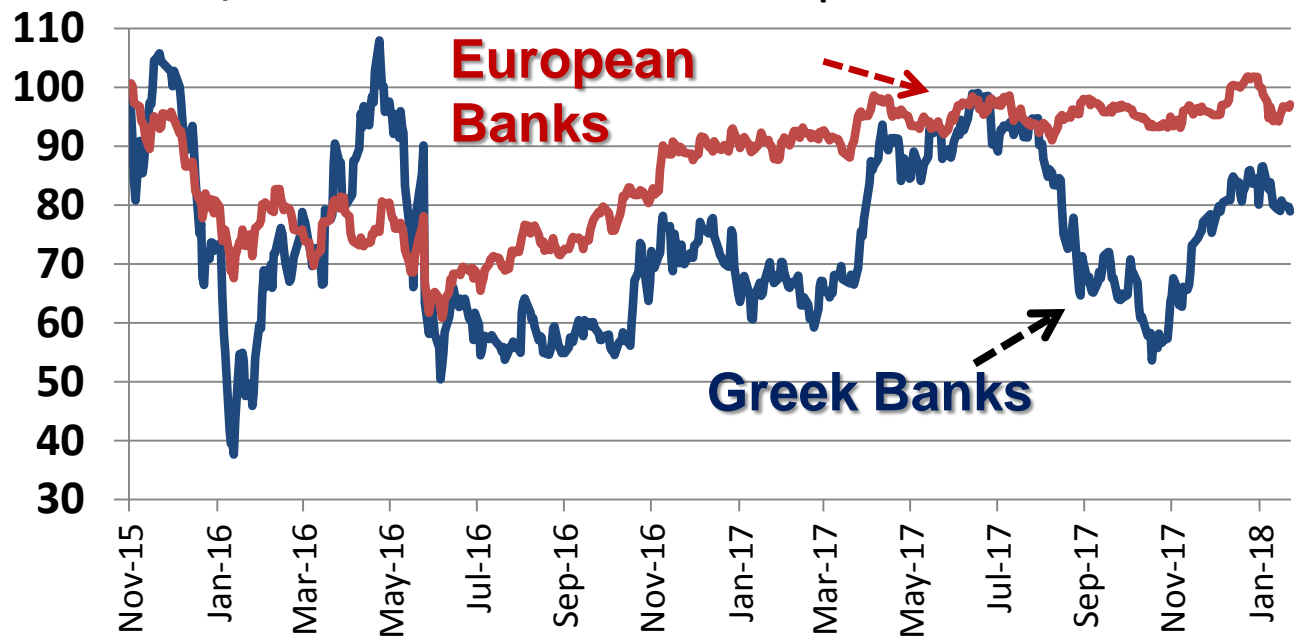
☐ Bank stocks reached zero value for a second time in November 2015

BANK INDICES = 100 at 30/11/2015

☐ After the third recapitalization, the Greek bank index fluctuated and now is 20% lower, due to the fears of additional capital needs in 2018

— FTSE/Athex Banks Index — Stoxx Europe 600 banks Price Index

— FTSE/Athex Banks Index — Stoxx Europe 600 banks Price Index

Δύσκολες εποχές για τις τράπεζες

- ❑ Όσο η οικονομία παραμένει στάσιμη, τόσο και η απροθυμία για νέα δάνεια προς την ιδιωτική οικονομία, ενώ η κερδοφορία των τραπεζών θα πιέζεται
- ❑ NPLs θα πάρουν χρόνο για να μειωθούν
- ❑ Ανταγωνισμός από νέους παίκτες, χωρίς τα βάρη του παρελθόντος
- ❑ Το χρηματοοικονομικό σύστημα χρειάζεται ένεση αποταμιεύσεων, που όσο δεν υπάρχει ΤΡΙΤΟΣ ΠΥΛΩΝΑΣ στο ασφαλιστικό, ας την ξεχάσουμε

Ευχαριστώ για την Προσοχή σας!

www.hardouvelis.gr